

komvende, at han paa en Maade, saa man i det hele taget har kunnet forarges over det, har talt nedsettende om Grundtvig og Sngemann, hvad siger saa det for øvrigt? Det ærede Medlem fra Frederiksborg har derimod vistnok glemt, at der ingen er af vore literære Kritikere, der har sat danske Digtere saa højt baade i vor egen og i andre Nationers Omdømme, som netop Georg Brandes har gjort med sin Dmtale af danske Digtere. Han behøver ikke med Hensyn til sin literære Kritik at staa hverken rød eller bleg lige over for det ærede Medlem for Frederiksborg. Jeg maa formode, at han, da han citerede disse Ting saa mangelfuldt, som han gjorde, har faaet dem som Opstrifter fra andre Mennesker og ikke fra sig selv; thi hvis han selv havde læst dem og var indigneret over dem, kunde han sikkert have læst dem bedre op, end han gjorde. Jeg formoder derfor ogsaa, at han ikke har læst noget af disse udmærkede Arbejder, som foreligge om danske Digtere fra Georg Brandes' Haand. Georg Brandes's religiøse Anskuelse angaa os jo kun paa fjernere Haand og, naar der er Tale om ham her, er der Tale om ham som æsthetisk Forfatter og saa vil jeg anbefale det ærede Medlem for Frederiksborg, hvis han fra sin politiske Virksomhed havde nogle ledige Timer, at læse Stilbringer fra Georg Brandes' Haand af Hauch, Chr. Winther, Aarestrup, Ludvig Bøtcher og saaledes videre. Hans Værdsættelse, hans Stilbringer af disse Menneskers digteriske Naturel, hans Stilbringer af deres Produktions Betydning og hans Fremhøveling af det, som netop var smukt og havde blivende Betydning i deres Værker. Hvis det ærede Medlem og andre ærede Medlemmer vilde gøre sig den Ulejlighed at læse f. Eks. saadanne Arbejder, vilde de se, hvilken overordentlig varm Kærlighed til dansk Literatur, der er fremkommen deri, og hvilke mesterlige psykologiske Opfattelser de rumme. Saa vilde man ikke staa saa fladt og bornert lige over for en Produktion som Dr. Brandes's. Og naar man ser paa Dr. Brandes' øvrige Virksomhed, naar han besætter sig med hele den europæiske Literatur, saa vil jeg nærmest sige, at saa vil man næppe nok kunne være bekendt i den danske Rigsdag at sætte hans Navn ved Siden af de Navne, jeg her har læst op for dem, og som ville findes paa Listen over Mænd, som saa Understøttelse. Man vilde sige: Denne Mænds Virksomhed staa saa højt, at han ikke burde staa imellem dem; han burde staa meget højere. Derfor vil jeg altsaa sige, at der ingen Plads er, forekommer det mig, for den Indignation, der har været lige over for denne Understøttelse.

Jeg føler mig overbevist om, at Tiden nok skal vise, at naar man i Andragendet har sat ham meget højt, saa er der ikke noget som helst overdrevet deri. Man kan jo vurdere disse Mænds Navne, som staa under Andragendet til Rigsdagen, som man vil, saa er det dog alligevel allesammen Mænd, der have fulgt med Literaturen baade i Danmark og Udlandet. Det er dog Mænd, om hvem man kan forudsætte, at de hver enkelt for sig have gjort sig bekendte med baade, hvad Dr. Brandes har skrevet, og hvad andre have skrevet imod ham, det er ikke Mænd, som løbe med halv Bind, der have anbefalet ham. Dette, at der muligvis i deres Henvendelse til os skulde ligge noget anmassende, bør ikke være det afgørende Hensyn, man tager, naar man skal understøtte virkelig fortjente Mænd. Jeg vil sige, at for mig vilde det arbeide ikke have nogen som helst Betydning, hvis et Andragende om at stille Pastor Hoftrup paa den højeste Plads af Understøttelser kom til os fra mine allerbitreste politiske Modstandere, det vilde ikke have den allerfjerneste Indflydelse paa mig i den Henseende. Var jeg saa lidt med, at jeg ikke selv kendte det, saa vilde jeg søge at danne mig et Begreb om, hvor vidt disse Mennesker kendte noget til det, de tale om eller ikke, og derefter vilde jeg saa afgøre, hvorledes jeg vilde stille mig i den Henseende. At benægte, at der er fremkommet et værdigt Liv i den danske Literatur, og at der er ledet Kulturstrømme til Danmark ved Georg Brandes, som ellers ikke vilde være komne, er der ingen, der kan. At sige, at det er maatte skadeligt, at dette er kommet, at han har ledet noget skadeligt, ja undskyld, det kan jeg ikke falde andet end i højeste Grad bornert. Man tænke sig blot dette, at Danmark paa det Omraade skulde være et lille Kinesiens Land, hvor det var heldigt, hvis man lukkede de europæiske Tanker ude! Man taler saa ofte om, at er der noget, som skal højne Danmark, er det dette, at det staaer højt i aandelig Henseende, men hvorfor saa stænge for de aandelige Kærligheder, som kunne komme. Det ærede Medlem fra Frederiksborg henviste til Skattebogen. Jeg skal ikke gaa ind paa at undersøge Skattebogen med det ærede Medlem. Jeg vil blot sige ham dette, hvis han ikke i Forvejen ved det, at det danske Bogmarked er saa lille, at vi selvfølgelig her hjemme maa stille os anderledes lige overfor vore Forfattere, end man andet Steds kan. Det kan nu ikke nægtes, at det er et Rors for dygtige Mænd, jo mere videnskabelig deres Virksomhed er, at høre til et lille Folk, en lille Nation. Det Vært, som i et af de store Lande i Europa kan give et